

DE REGENMAKER.

Is het in ons werelddeel en in ons land eene harde zaak als het te lang droog blijft en er in het geheel geen regen valt, in Afrika is het nog harder. Daar is de grond zoo woest en hard, zoo uitgedroogd, dat het al stortregenen moet, zal er iets groeijen. Maar is eenmaal de grond goed doorweekt, dan groeit er alles onbegrijpelijk weelderig. In andere heete landen heeft men een bepaalden regentijd en kan men haast bij den dag uitrekenen wanneer de geweldige regenvloeden zullen beginnen; maar in Afrika is het niet zoo. Men heeft ook daar eenige maanden, waarin het meer regent dan in andere; maar soms komt er veel, soms weinig en zeer dikmaals niets. Maar dan ziet het er bang uit, als het geheele jaar zonder regen verloopt, zonder een druppel op het dorre land, als de tuinen en de akkers versmachten, en de kudde van dorst en gebrek aan gras omkomen. Dan meenen de Heidenen moeten er krachtige middelen aangewend worden, om aan regen te komen. De regendokter moet er bij komen. De hemel is ziek en moet geneesmiddelen hebben om weer gezond te worden en regen te geven op zijn tijd. Daar komt dan de regendokter en brengt zijne geheele apothek mede. Alle mogelijke soorten van bladeren, slangevelen, wortelen, uijen, haarballen, een ossestaart, vlermuiscgeraamten, knollen, kolen enz. Dan wordt er iets van deze middelen op het vuur gedaan, opdat het veel rook make; de rook moet den hemel genezen en de wolken aanvoeren. Tegelijk worit er een schaap geslagt, en na den maaltijd vangen dans en gezang aan.

De regendokter zingt en danst voor, zoo als gij op het plaatje zien kunt; en de geheele stam zingt en danst na. Zij prijzen de magt en de bekwaamheid van den regendokter, en prijzen ze eerst recht wanneer de regen werkelijk gekomen is. Maar dat gaat toch niet altijd zoo gaauw: de hemel laat zich niet zoo gemakkelijk genezen. Dan worden krachtiger geneesmiddelen aangewend. Er worden eenige springbokken levend gevangen en onder bestendig knippen rondgedragen. Gij kunt denken hoe die arme dieren onder dat knippen schreeuwen. Nu moet dat schreeuwen den regen aanbrengen.

Gelukt dit echter ook niet, dan verklaart de toovenaar dat de regen door een anderen toovenaar teruggehouden wordt, en wijst gewoonlijk den een of anderen uit het volk als den toovenaar aan, die terstond gegrepen en gedood wordt. Dit is altijd een zwarte. Maar erg genoeg is het, als er juist een blanke, zelfs wel een zending in de nabijheid is; want dan kunt ge er op rekenen dat de regendokter niet in gebreke blijft dien voor den vijand en tegenhouder van den regen te verklaren; en dan is het ligt met zijn leven gedaan. Maar toch ligt kan het ook met het leven van den regendokter gedaan zijn. Ziet het volk dat al zijne middelen niets helpen, dat hij door het een en ander geen regen kan verschaffen, dan valt het op hem aan en slaat hem dood; maar de slimmert bemerkt gewoonlijk vooruit wat hem te wachten staat en maakt zich bij tijds uit de voeten.

T. M. L.

IETS VOOR DIERENKWEELERS.

De regtvaardige kent het leven zijner besten. Spr. 12: 10.

In het zwitsersche kanton Aargau leeft een man, wien het licht uit de beide oogen gevallen is. Vraagt gij hoe dit gebeurd is? het antwoord luidt als volgt: Dat heeft God gedaan. Vroeger was die man slagter, en gelijk vele andere slagters ruw en wreed. Als hij een kalf in een dorp gekocht had en het dan stadwaarts naar de slagbank voerde, en het niet zeer gewillig was, stak hij het gewoonlijk de beide oogen uit. Maar God erbarmde zich over zijne schepselen, opdat zij in het vervolg niet meer op die wijze gekweld zouden worden. Hij sloeg den onmenschen met blindheid. Als deze nu met zijnen stok den weg zoekend van het eene huis naar het andere gaat, om eene salmoes te bedelen, vertelt hij, als men hem er naar vraagt, dat Gods hand hem voor zijne misdaden gestraft heeft, en dat op zekeren dag toen hij dezelfde wreedheid weer pleegde, hemzelf den licht uit de beide oogen viel. „De regtvaardige ontfermt zich ook over zijn vee; en de Heer kent den weg der regtvaardigen, maar der goddelozen weg zal vergaan.”

Deze waarschuwing worde toch door ons volk opgemerkt! Menigmaal bloedt het hart van den Christen, die daar langs 's Heeren wegen gaat, en hier zien moet hoe de voerman en sleper zijn paard, dat zware vrachten doet en zijne beste krachten in zijne jeugd den mensch heeft toegewijd, hetzij het als strijdros sauivend en brieschend zijn berijder op het oorlogsveld menige overwinning hielp behalen, of den trots van den rijke uitmaakte, nu onder zweepslagen smartelt; — dáár het moet aanschouwen, hoe een onbarmhartige drijver het vee vaak gruwelijk slant, schopt of trapt, dat mischien namechtig van dorst en langen rid, naar eene rustplaats hijgt, eer het den mensch tot spijs geslagt wordt; — elders een troep baldadige knapen zich ziet verlustigen met het plagen en kwellen van het redeloos gedierte, dat God tot nut van den mensch heeft geschapen, maar zeker niet opdat die er zijn booze hart aan zou ophalen. Nimmer vergete men dat een keizer

van Rome, die als kind er zijn vermaak in vond mugjes en vliegjes de pootjes en vlerkjes uit te trekken, er naderhand zijn hoogste vermaak in stelde, menschen en bij name Christenen, op de gruwelijkste wijze te martelen.

T. M. L.

VOORSPOED EN TEGENSPOED.

Zie, ginder in die rijk verlichte zalen
Daar slaapt een kind, hoe rustig ligt het neer,
Niets stoort zijn rust, zijn zorgloos ademen
Wordt zelfs bewaakt, het is zoo schoon, zoo teer.
Het kind is rijk, gij ziet het aan die weelde,
Die nu het reeds met gouden glansen omgeeft,
Een zachte stem is 't, die zijn ooren streelde,
En lieflijk is de lucht waarin het leeft.

O, kind, hoe zijt gij, zonne dezer woning,
Door 't ouderhart zoo eindeloos bemind,
Uw vrolijk spel is licht hun en belooning,
Ja, speel maar vrij, geniet uw jeugd, mijn kind.
Niets stoort uw vreugd, niets doet uw blijdschap tanen,
Gij voelt geen leed in 't blijde kinderhart;
En kost u soms een kinderramp ook traanen,
In moeders arm vergeet gij ras die smart.

Gelukkig kind! wat zal u 't leven schenken?
Gij treedt het in vol zoete blijde hoop.
Zult gij bij smart, nooit aan uw jeugd gedenken?
Want wisselvol is immers 's werelds loop.
Zal u 't geluk ten eind toe verzellen?
Of biedt eens God den lijdenskelk u aan?
De stroom des tijds die rustloos voort blijft snellen,
Voert u ook mee, hier blijft gij nimmer staan.

Het kind wordt knasp. Nog gloort de zon van 't leven,
De voorspoed blinkt hem allerwegen aan.
Door glans en goud ziet hij zijn pad omgeven,
En vol van hoop zal hij in 't strijperk gaan.

Ach jongeling, vertrouw niet op dat blinken,
Mistrouw dien glans, 't is anders niet dan schijn.
Een andre stem zal u in d' ooren klinken,
En kommervol zal ras uw leven zijn.

Bij al 't genot, dat hier uw hart mogt streelen,
Ontbrak een goed, veel grooter dan die vreugd,
En mogten u uw ouders mild bedelen,
Z' onthielden u des christens liefde en deugd.
Zij leerden u geen God als Vader kennen,
Het kruis was hun een ergernis en smaad,
Aan 't bijbelwoord kondt gij u niet gewinnen,
Vernieuwd door 't woord, dat dáár voor zondaars staat?

De wereld, die was uwer ouden vreugde,
Genade en vrede, een klank, een ijdel woord
Hun, wie slechts lof uit menschen mond verheugde,
Den wuftten roem, die slechts één oogwenk gloort.
Misdadig, hoe zoudt gij het kunnen worden?
Misdadigen zijn arm, en gij hoe rijk!
Zoo vlood uw jeugd, en blad en bloesems dorden,
Eén stormvlaag, en uw schijnglans dooft in 't slijk.

De knasp wordt man, zijn luchtkasteelen vloten,
Zijn valsche waan bragt schande hem voor eer,
Gods schikking had hem grootheid aangeboden,
Maar eigen hand wierp al zijn heil ter neer.
Naam, rijkdom, roem, hij zag zich 't al ontvallen,
Daar staat hij nu verlaten, arm, alleen.
En glans en goud, die schoone reuzenwallen,
Wat lieten zij? slechts puinen om hem heen.

Rampzalig lot! geen vriend is hem gebleven,
De schijnvriend vliedt, als eer en glans verdwijnt,
Hun stem is zoet, in voorspoeds schoone dreven.
Maar hard en wreed, zodra die luister kwijnt.
Hij voelde 't wel, nu hij een steun behoefde,
Nu slaat hij droef een vragend oog in 't rond.
Hij is alleen, een arme en diep bedroefde,
Hij die voorheen nog nooit verlaten stond.

Ja, ween nu vrij, sla de oogen droef ter sarde,
Waar vindt gij troost? waar hulpe in bangen rouw?
Gij kent hem niet, dien schat van groote waarde,
Dat woord, dat spreekt van eeuwige liefde en trouw,
o, Kondt gij God als Vader nu beminnen,
Geen leed zoo groot, of Hij kan troosten, Hij,
Wat zou uw ziel niet bij de liefde winnen
Van Hem die sprak: «vermoeden komt tot Mij.»

En toch dat woord, ook hij hoorde 't eenmaal spreken,
Maar waar? door wien? wie sprak dat zoet akkoord?
En nu, nu hij zich alles voelt ontbreken,
Nu vraagt hij bij zich zelf, wie sprak dat woord?
Vermoeid, o ja, verzadigd van dit leven,
Verloren in de schuld der zonde zinkt hij neer,
Maar kent nu 't woord: «Ik zal u ruste geven.»
En hij herleeft door 't heilwoord van zijn Heer.

O heilig boek, waaruit hij 't woord moet hooren,
Als kind op school had hij het vaak gezien,
En leende hij het toen geen lustend' ooren,
Nu biedt gij troost waar allen hem ontviên.
Thans wordt Gods woord een schat van groote waarde,
Hij vindt zijn heil bij 't kruis van zijnen Heer,
Niets schaadt hem nu, en 't stroo, dat God hem spaarde
Wordt met dien God hem meer dan roem en eer.

Gelukkig hij, dien schat heeft hij gevonden,
Hij is op weg naar 't eeuwige vaderhuis;
Voor altijd is hij nu aan Hem verbonden,
Die zijne zonden droeg op 't smaadlijk kruis.
Thans dankt hij God, schoon al zijn bloemen dorden,
En juicht: ik ben van al mijn banden vrij!
De tegenspoed is voorspoed mij geworden,
Want door het leed kwam ik den Heer nabij.

ANNA.

BLADVULLING.

Parisische aartsbisschoppen. — Het lot der aartsbisschoppen van Parijs is in de laatste tijden niet bejijndenswaard. In 1793 stierf de aartsbisschop de Juigné op het schavot; kardinaal Maury moest in 1815 naar Rome vlugten; in 1839 werd aartsbisschop de Quélen door de revolutie vervolgd; zijn paleis werd geplunderd en verwoest; zijn opvolger d'Affre viel voor de barrikade van den faubourg St. Antoine op 24 Junij 1848; Sibour, die de plaats van laatstgenoemde innam, werd in 1857 door Verger vermoord; kardinaal Marlot had een gunstiger lot; maar aartsbisschop Darboy is weder gekerkerd, en door de communisten in dit jaar gefusilleerd.

KLEIN ROOKWOOD.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

„Dus is de tijd u lang gevallen,” zeide Emilie, toen zij de schade, die aan haar boek was aangebragt, zooveel mogelijk hersteld had.

„O, zeer lang,” zeide Ida.

„Maar gij hadt toch boeken om te lezen en dat boezelaarte om af te maken, dat gij dezen morgen zoo gaarne wildet naaijen, en dan nog plaatjes in orde te brengen voor een kinder-prentenboekje. Gij zeidet mij, dat gij er een meê naar huis wildet nemen, om tot model te dienen, opdat jufvrouw Marigold er eenige zou kunnen maken voor de kinderen in het dorp,” zeide Emilie.

„Ik heb aan dat alles niet eens gedacht,” zeide Ida, „ik kan al die dingen t’huis ook wel doen; gij waart het die ik miste, ik praat zoo gaarne met u.”

„Maar wij kunnen niet altijd hebben wat wij wenschen,” zeide Emilie ernstig. „Ik verliet u, om iemand op te zoeken, die mij veel meer noodig had dan gij, en nu ben ik dan terug, waarover zullen wij nu praten?”

„Gij weet altijd iets om over te praten,” zeide Ida.

„Dat hangt van mijn gezelschap af,” zeide Emilie lagchend, „maar laat mij u eens vragen: hebt gij zoo weinig hulpmiddelen om u te vermaken of bezig te houden, dat gij, zelfs niet voor een paar uren, alleen gelaten moogt worden?”

„Ida prevelde zoo iets van niet gaarne Emilie’s gezelschap te willen missen.

„Ik ben toch maar eene vriendin van zeer weinige dagen. Ik zelve werd weggezonden van vrienden, die gedurende mijn gansche leven met mij waren, een waarlijk zeer liefhebbend gezin, en werd hier alleen gelaten, en toch kon ik gelukkig zija,” zeide Emilie.

„Ja, maar gij ook!”

„Ik, wel wat ben ik, dat gij niet zoudt kunnen zija, ik draag een anderen naam, maar heb dezelfde menschelijke natuur, dezelfde gebreken, dezelfde neigingen; ik heb denzelfden aanleg om mij gelukkig of ongelukkig te gevoelen, even als gij hebt.”

DE CHRISTELIJKE FAMILIEKRING, VI.

„Ja, maar hoe zeer verschilt gij van mij,” zeide Ida met groote opregtheid.

„Denkt gij dat ik beter of slechter ben?” vroeg Emilie.

„O, Emilie! hoe kunt gij dat vragen!” riep Ida uit.

„En bijgevolg wenscht gij op mij te gelijken?” zeide Emilie vrolijk glimlagchende.

„Ik wenschte dat ik zoo was als gij!” zeide Ida met een zucht.

„Herinner u dan waarvoor ik u waarschuwde, „de ziel van den luiaard begeert, maar verkrijgt niets;” gij moogt geen luiaard zija, ga moedig voort, volg mij na, totdat gij meent te zija gelijk ik ben, en ga dan nog maar immer voort, en neem iemand anders tot uw voorbeeld.”

„Ik zal nooit zoo iemand vinden, denk ik; ik zag nooit iets, dat geleck op uw geduld met betrekking tot deze bloemen,” zeide Ida.

„Ik denk het nog wel,” zeide Emilie lagchend, „indien gij uwe oogen maar open houdt; maar in ernst, lieve! laat mij u vermanen om die zelfzucht te bestrijden, die zooveel magt over u heeft. Kom te voorschijn van achter die hooge muren, die u steeds omgeven hebben; indien gij waarlijk begeert als een van Gods beminde kinderen te leven, moet gij de werken der duisternis van u afschudden en de wapenrusting des lichts aangorden.”

„Werken der duisternis?” zeide Ida.

„Ja, lieve, zelfzucht, afgoderij omtrent het eigen ik is een zeer duister werk en leidt tot vele anderen. Het zelfzuchtige hart offert anderen, zonder eenig leedwezen, op aan zijne eigene belangen of lui- men; dat is niet gelijk aan het hart des Christens; de liefde zoekt zichzelf niet; gij weet dat ik u gevraagd heb, gedurig het dertiende hoofdstuk uit den eersten brief aan de Corinthiërs te lezen,” zeide Emilie. „Maar ik kan al die dingen toch niet te gelijk doen,” zeide Ida op een enigzins wrevelen toon.

„Neen, maar de eerste sport van de ladder moet toch betreden worden, eer wij de hoogste zullen kunnen bereiken,” zeide Emilie.

Ida echter was klaarblijkelijk wat uit haar humeur, en dewijl zij in de drie dagen, die zij buiten geweest was, veel inschikkelijkheid en eenige zelfopoffering had betoond, was het niet te verwonderen dat zich weer iets van hare gewone lusteloosheid vertoonde, na de teleurstelling die zij geleden had, door het gemis van hetgeen thans haar grootste genoegen was, het gezelschap van hare nieuwe vriendin.

Emilie gevoelde dit, en zonder het gesprek langer voort te zetten hielp zij haar om de plaatjes voor het prentenboekje uit te zoeken.

„Welke plaats is dit?” vroeg Ida, op een oostersch landschapje wijzende.

„Het is Kharpoot, aan den Eufraat,” zeide Emilie, „eene tegenwoordig zeer belangrijke plaats met betrekking tot het zendingwerk.”

„Wat doen zij daar dan?” vroeg Ida.

„Wel, hetgeen altijd gedaan wordt, of ten minste in de zending-posten moest gedaan worden: zij prediken de vrije en volledige zaligheid door het Evangelie.”

„Zoudt gij gaarne een zendingeling zijn, Emilie? gij zoudt een zeer goede zijn, dunkt mij!” zeide Ida.

„Wij zijn alle zendingelingen, lieve!” zeide Emilie; „wij worden allen uitgezonden met eene boodschap om over te brengen en een werk om te verrigten; de christelijke kerk bestaat geheel uit zendingelingen.”

„Maar Emilie, zou ik bij voorbeeld dan ook een zendingeling zijn!” zeide Ida zeer verwonderd.

„Ja, lieve,” antwoordde Emilie bedaard, „gij kunt uw werk nog wel niet gedaan hebben, noch uwe boodschap overgebracht, niettemin is het u toch toevertrouwd geworden, en wanneer onze gezegende Heer, het Hoofd der kerk wederkomt, zal Hij aan u en aan mij benevens aan al de overige leden zijner gemeente vragen: „Hebt gij mijn werk volbragt? hebt gij mijnen naam voor de menschen beleden?”

„Lieve Emilie!... maar tot wie zou ik kunnen spreken,” zeide Ida, als verschrikt over die groote verantwoordelijkheid. „Gij, dat kan ik begrijpen, gij zijt eene soort van zendingeling; bij voorbeeld gij hebt mij reeds onderwezen, gij bezoekt de armen, en ik weet zeker dat gij reeds met velen gesproken en hun goed gedaan hebt, want gij weet hoe gij dit moet aanleggen; maar ik, wat kan ik zeggen of doen?”

„Bedroef u niet zoo, lieve,” zeide Emilie, ziende dat er tranen te voorschijn kwamen, „onze goede Meester verwacht nooit meer van zijne dienstknechten dan zij in staat zijn te doen. Als gij opwast in de kennis van Hem en toeneemt in liefde tot Hem, zult gij zien dat gij overvloed van werk krijgt, en ook werk dat gij doen kunt.”

„Ik wenschte! — o, dat ik maar iederen dag onderwezen mogt worden,” zeide Ida, steeds diep bewogen.

„En gij zult onderwezen worden, ieder uur zelfs, indien gij maar ieder uur uw hart verheft om het onderrigt te ontvangen,” zeide Emilie.

„Ach ja,” zeide Ida, „ik weet wat gij meent, maar als ik slechts eene vriendin had gelijk gij, die tot mij zeide: doe dit of doe dat, o voorzeker ik zou het doen, ja ik zou alles willen doen!”

„En hoe zoudt gij denken dat ik dan wijsheid zou kunnen verkrijgen om u te besturen?” vroeg Emilie, „ik of wie dan ook?”

„O, gij zoudt er om bidden, ja er veel, zeer veel om bidden,” zeide Ida, die het antwoord van hare vriendin reeds begon te gissen.

„Ik zou op de belofte steunen: „bid en u zal gegeven worden,” ik zou bidden en dus ook ontvangen, geloof gij dat?”

„Ja, ik geloof dat,” zeide Ida.

„En geldt diezelfde regel niet voor u?” vroeg Emilie; „is er iets meer in mij dan in iemand anders, waarom de Heilige Geest mij eerder met een vriendelijk antwoord zou willen zegenen dan u, indien gij maar geheel het woord van Jezus gelooft!” Ida zweeg, en Emilie vervolgde: „Daar is één Vriend, lieve Ida, die u veel meer liefheeft dan iemand op aarde doen kan. Draag Hem iederen morgen al uwe behoeften op; vraag Hem hoe gij Hem kunt dienen en zijnen heiligen naam eeren, vraag Hem om een geopend oog ten einde uw werk te kunnen zien, en een hart waarmede gij het kunt volbrengen, en gij zult eene gelukkige zendingeling zijn.”

Niemand kan gezegd worden aan het zendingwerk begonnen te zijn, die niet bekeerd is,” zeide Ida na eenig stilzwijgen.

„Zij kunnen geen zendingwerk volbrengen, wegens deszelfs verantwoordelijkheid,” zeide Emilie; „maar herinner u, dat zij niet kunnen, omdat zij niet willen.”

„Maar kinderen, Emilie, zeer kleine kinderen kunnen die dan ook zendingelingen zijn?” zeide Ida.

„Geef mij uwe medaillon eens,” zeide Emilie, en zij ontving eene medaillon met diamanten omzet, die het haar van hare ouders bevatte. „Deze diamanten, die het haar insluiten, zijn zeer klein, en die aan de buitenzijde zijn veel grooter, en toch zijn het alle diamanten.”

„Ja,” zeide Ida, „ik zie wat gij meent.”

„Waar Christus zich eenen weg in het hart gebaad heeft, daar moet Hij schitteren,” zeide Emilie; „maar ik vrees dat zulke kleine diamanten al zeer zeldzaam zijn.”

„Ik wenschte wel dat ik vroeger bekeerd ware,” zeide Ida. „Hoeveel

jaren heb ik verloren; ik zou in dien tijd zooveel gedaan en geleerd kunnen hebben.”

„Al de tijd is verloren, die niet aan God is toegewijd geworden,” zeide Emilie; „maar het is toch reeds zulk eene groote genade om geroepen te worden, dat het berouw over het verledene zich oplost in dankbaarheid voor het tegenwoordige. Daar zijn velen geroepen die jonger waren dan gij, maar ook velen eerst veel ouder.”

„Mijn nichtje Rosa was nog maar zeer jong,” zeide Ida nadenkend; „en gij Emilie, sedert wanneer zijt gij bekeerd?”

„Dat zou ik u nauwelijks kunnen zeggen Ida; het licht is zoo van lieverlede tot mij gekomen. Ik had het voorregt van eene zeer godsdienstige opvoeding te genieten, en dacht dat ik den Heer al liefhad, langen tijd voordat dit in waarheid het geval was. Hij leidt zijne kinderen langs zeer verschillende wegen; sedert ik Hem nader heb leeren kennen, ben ik er ook meer zeker van, dat er voor de onbekeerden aan geen geluk te denken is.”

„En toch jufvrouw Marigold,” zeide Ida.

„Wij moeten niet over bijzondere personen spreken” zeide Emilie; „maar herinneren wij ons eene stellige waarheid, dat ofschoon er onder de jeugdigen eene groote menigte genietingen en uitspanningen zijn, en onder de meer bejaarden vele gemakken en veel pracht, zoo is er toch geen geluk, dat ten minste dien naam verdient, dan in de dienst van God.”

Het was zaterdagavond, Emilie had een bezoek van mevrouw Valentine gewacht, dewijl zij niet kon veronderstellen, dat deze hare lieveling zoo lang alleen zou kunnen laten; doch er kwam niemand. Zij schreef dit aan den invloed van den heer Valentine toe, van wiens doorzigt zij grooter gedachte had, dan van dat zijner echtgenoot. De zondag ging zeer rustig voorbij. Ida was onuitputtelijk in vragen betreffende de openbare eeredienst en de preek, dewijl die zaken nu eene betekenis voor haar gekregen hadden, die zij te voren nimmer bezaten.

Emilie had Louise na de namiddagdienst staande gehouden, en van haar vernomen, dat Marcus een ernstigen aanval van koorts gehad had, maar nu veel beter was; zij schreide bitterlijk toen zij van hem sprak. „Gij zult hem nog wel eens wat komen voorlezen, niet waar jufvrouw?” zeide zij, hetgeen Emilie gaarne beloofde.

„Dat meisje scheen zeer bedroefd,” zeide Ida, toen zij huiswaarts keerden, nadat Louise haar verlaten had.

„Arm kind, zij heeft er ook wel reden toe, ik heb medelijden met haar. Ik ken geene grootere beproeving dan de hare, behalve eene die zonder hoop is,” antwoordde Emilie.

„Wat heeft zij dan?” vroeg Ida, met eenige belangstelling, ziende dat Emilie zoo heel ernstig was.

„Haar geheele leven lang heeft haar vader haar te veel toegegeven, en zij heeft zijne goedheid en liefde met koude zelfzuchtige ondankbaarheid beantwoord, en nu hij misschien aan deze ziekte zal sterven, begint zij in te zien wat zijn verlies voor haar zijn zou,” zeide Emilie. Ida zag er ontstemd uit en bleef stilzwijgen. „Het zou mij verheugen als ik wist dat zij berouw heeft over hare mislagen; maar dit kan ik niet beoordeelen, hoewel hare droefheid zeer oprecht scheen te zijn, toen zij bij hem terugkeerde.” Emilie gaf nu aan Ida een kort verslag der geschiedenis van Marcus. Ida was zeer stil op den terugweg, terwijl Emilie nog eens terugkwam op den zegen die altijd op kinderlijke liefde rust, en den vloek die over ondankbare kinderen wordt uitgesproken.

„Emilie, dacht gij aan mij, toen gij dezen avond van ondankbare kinderen sprak?” vroeg Ida, toen zij 's avonds van elkander afscheid namen.

„Ik vind u juist niet ondankbaar, meer zorgeloos, onverschillig en als ingeslapen bij uwe verpligting,” zeide Emilie.

„Maar ik heb papa en mama toch lief, inderdaad, dat is de waarheid.”

„Wat is dat verwonderlijk,” zeide Emilie, glimlachend.

„Gij schijnt te denken dat het niet zoo is,” zeide Ida.

„Ik zou u voorzeker geene zelfverloochenende dochter noemen, gelijk ons de beschrijving van zulke meisjes in boeken gegeven wordt; maar ik geloof wel, dat uw vader en uwe moeder zelfopofferende ouders mogen genoemd worden, want zij vergeten zichzelf in u.”

„Wat moet ik dan doen, hetgeen ik nu nalaat?” vroeg Ida mistroostig.

„Wel, indien gij uzelve in hen kondet verliezen, zoudt gij dit doel kunnen bereiken,” zeide Emilie.

„Gij denkt dat ik zeer zelfzuchtig ben, dat weet ik,” zeide Ida.

„Ja, dat doe ik ook, en dat zoudt gij ook gelooven als gij er over nadacht.”

„Papa en mama zeiden mij nooit, dat ik zelfzuchtig was, noch dat ik mijne pligten verzuimde,” zeide Ida. „Ik weet wel dat ik niet ben wat ik wezen moest, noch wat ik zou wenschen te zijn; maar waarlijk...”

„Veronderstel, lieve, dat uw vader even als de arme Marcus zeer nabij het einde zijns levens was, en gij wist dat gij hem spoedig zoudt verliezen.” Ida's oogen vulden zich met tranen. „Dan kon het zijn dat gij zoudt denken: o! indien ik mijn lieven vader maar behouden mogt, zou ik hem niet meer met mijne eidelooze klagten vermoeijen, ik zou trachten hem door een opgeruimd gelaat op te vrolijken, ik zou hem bewijzen hoe dankbaar ik ben voor zijne groote teederheid, ik zou trachten hem van alle bezorgdheid omtrent mij te bevrijden, ik zou een zonneshijntje op zijn pad willen zijn, en ik zou voortdurend mijn hart voor God uitstorten, opdat hij gezegend mogt worden.”

„Lieve Emilie, wat zijt gij toch vriendelijk,” zeide Ida, terwijl zij hare tranen niet kon bedwingen. „Ik ben zeer zelfzuchtig en ondankbaar jegens beiden geweest. Arme, lieve papa! hij was altijd zoo goed voor mij, o, ik kan de gedachte niet verdragen, dat ook hij ziek zou kunnen worden.”

„Neen, schrei nu maar niet bij het kleine treurspel, dat ik opvoerde om u te toonen wat gij zijn moest, en wat ik verzekerd ben dat gij ook zoudt kunnen zijn. Alles wat gij te doen hebt is, om het verledene aan God te openbaren, en Hem te smeeken, u in de toekomst te leeren hoe gij voor zijn aangezicht zult kunnen wandelen in heilige en kinderlijke gehoorzaamheid; kortom om dat gedeelte van uw zending-werk te leeren.”

„O Emilie, hoe kan ik gelooven bekeerd te zijn? ik zie niets dan gebreken, bij voortdurend steeds meer en erger gebreken.”

„Ik ken geen zekerder bewijs voor uwe bekeering, lieve! dan juist dit; hij die in de waarheid is komt tot het licht. Gij haat het licht niet, dat u uwe gebreken aantoon, maar wel de gebreken zelve.”

„Ja, ik geloof dat ik mijzelve haat,” zeide Ida.

„Gij kunt niet beter doen. Het oude ik, waarin niets goeds woont, heeft u lang genoeg overheerscht en gevangen gehouden, maar de muren zijn nu eindelijk omvergeworpen.”

Emilie, gelijk zij altijd deed, wanneer zij bejaarden of jeugdigen onderwees, bewees de waarheid harer woorden door aanhalingen uit de Heilige Schrift. Zij wees Ida de dringende geboden en vermaningen aan, die in de Zendbrieven vervat zijn, en sprak met nadruk over de zekerheid, dat zij ondersteund zou worden in hare pogingen om er aan te gehoorzamen; waarna zij de treffende geschiedenis van Ruth de Moabitische voorlas. Zij waren nog druk in gesprek toen Maria Pool binnenkwam en met een ernstig gelaat zeide, dat zij jufvrouw Vernon wel even wilde spreken. Emilie verliet de kamer met haar en bleef eenige minuten weg. Toen zij terugkwam zeide zij zeer kalm: „Ida, lieve, ik heb een briefje van uwe mama gehad, zij heeft mij doen weten dat uw papa zijn voet bezeerd heeft, terwijl hij over eene losse plank struikelde. Hij zou morgen met haar hier gekomen zijn om u af te halen, maar de dokter zegt dat hij zich stil moet houden; daarom denken zij, dat gij liever nog niet naar huis zult willen terugkeeren, vooral dewijl jufvrouw Marigold nog altijd afwezig is, en uwe mama verplicht is voortdurend bij papa in de kamer te blijven; zij hebben mij gevraagd, u nog wat langer hier te houden.”

Ida verschrikte door het eerste berigt; de gedachte om nog langer te blijven was zeer aanlokkelijk, maar zij zag nu haren weg voor zich liggen. „Het zal mij zoo erg spijten u te moeten verlaten,” zeide zij zeer droevig. „Maar ik wil toch naar huis gaan en trachten mama te helpen en papa wat afleiding te bezorgen! arme papa! — hij was zoo gewoon mij afleiding te verschaffen, hij las mij zoo dikwijls voor als ik ziek was. Ik moet gaan, Emilie, ja ik moet,” zeide zij zeer ernstig.

„Ja, lieve, ten minste indien gij daar niet in den weg zijt, indien gij u goed houdt, en wel genoeg zijt, dan denk ik ook dat gij gaan moet,” zeide Emilie.

„Ik ben de geheele week zeer wel geweest,” zeide Ida.

„Ja, dat zijt gij ook, omdat uw geest bezig was en uw hart belang stelde in uw werk. En indien gij t'huis ook zoo zijt, dan twijfel ik er niet aan, ofschoon gij nog wel altijd zwak zijt, dat Gods zegen u daar vergezellen zal; en als uw papa spoedig mogt herstellen, vraag dan aan hem en aan uwe moeder, om bij mij en mevrouw Pelham met de kinderen aan de zeekust te mogen vertoeven, dat zal u zeker heel veel goed doen.”

Ida was verrukt; zij schreef aan hare moeder en gaf het briefje met den bode, die de tijding gebragt had mede, zeggende dat zij zeer wel was en sterk genoeg om haren vader te helpen oppassen, en vroeg of men den volgenden morgen bij tijds om haar zenden wilde.

Emilie voegde er eenige regelen bij, waarin zij hare vrees te kennen gaf, dat misschien de ongerustheid, die zij in de afwezigheid van hare ouders zou gevoelen, den gunstigen invloed van haar verblijf buiten zou kunnen verminderen, en dat zij daarom ook aanraade haar te laten halen.

Groot was het genoegen en de verwondering der ouders, toen zij het antwoord op hunnen brief ontvingen; nog grooter echter toen zij hun kind den volgenden morgen terugzagen met opgewektheid in hare blikken, een bloesje op de wangen en een vriendelijken glimlach om haar mond, die de plaats ingenomen had van hare gewone uitdrukking van verveling en ontevredenheid.

„DAAR IS GEEN GOD.”

Eene stoomboot voer de Mississipi in Noord-Amerika af. Het dek was vol passagiers. Het gesprek was vrij levendig en algemeen, en liep over de gewone onderwerpen: het weer, de dure tijd, de oorlog en de vrede.

Een enkel heer slechts uit het gezelschap, wiens eenvoudig zwarte kleeding den leeraar verried, had weinig deel aan het gesprek genomen, maar meestal gelezen of zijn oog op de liefelijke oevers laten rusten. Op eens zeide een van die tot hiertoe het meest zijn mond geroerd had, met een schuinen blik op den predikant: „Nu, geëerde reisgenooten, zal ik u eene preek houden, en u bewijzen, dat er geen God is.” Allen drongen zich met haast om hem heen en hij begon met spitsvindige redeneringen te betogen dat de wereld door natuurwetten geregeerd wordt, maar dat de lotgevallen der menschen aan het toeval zijn overgelaten.

Maar wie deze wereld geschapen en haar wetten gegeven had, daarvan sprak hij wijselijk niets. Toen hij geëindigd had, wendde hij zich tot den predikant, en zei: „Nu, mijnheer! spreek mij maar tegen, als gij kunt.”

Aller oogen rigtten zich naar den leeraar, die opletterend en bedaard alles aangehoord had. Deze stond nu op, liep naar den spreker toe en zeide: „Ik heb reeds vroeger van u gelezen.”

„Van mij?” hernam deze verwonderd.

„Ja,” zeide de leeraar, „in mijn verafgelegen vaderland, aan de overzijde des oceans, in het schoone Duitschland, heeft elk kind het boek in de hand, waarin van u gesproken wordt.”

Op het hoogste verwonderd en geveid, vroeg de spreker wat dat voor een merkwaardig boek was.

„Ik heb het bij mij,” antwoordde de leeraar, tastte in den zak, haalde er den Bijbel uit, sloeg den 14^{en} psalm op en las: „De dwaas zegt in zijn hart: er is geen God.”

Als van den donder getroffen stond de onbeschaamde spotter daar, veroordeeld door Gods woord. Beschaamd sloop hij weg uit het midden van hen die eerst naar hem geluisterd hadden, maar hem nu met verachting den rug toekeerden.

Hebr. 4:12. Want het woord Gods is levend en krachtig, en scherp-snijdender dan eenig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der zamenvoegselen, en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten.

T. M. L.

HOEKSTEENEN.

De wensch van den Hebreër was: „dat onze dochteren hoeksteenen mogten worden, gepolijst enz.”

De hoeksteen van de samenleving is ons tehuis. De hoeksteen van het tehuis, de moeder.

Verneder de moeders en gij vernietigt den staat.

Heb de moeders aan uwe zijde en vrees dan niets. Napoleon wist dit, toen hij zeide: „Geef mij de moeders en ik doe met Frankrijk wat ik wil.”

De man mag boven de vrouw staan in beschaving; in de samenleving niet.

Maak van de vrouw eene speelpop in plaats van eene levensgezellin in den hooger zinn des woords, maar maak dan verder geene aanspraak op sijne en ware beschaving voor u en uwe kinderen.

CHINESE PLEGTIGHEDEN.

De Chinezen houden buitengewoon veel van optogten. Deze soort van vermakelijkheid is dus niet alleen geene zeldzaamheid, maar dikwerf zeer kostbaar en schitterend. Als hoofdzaken komen daarbij voor eene groote menigte van lantsaarnen, van verschillende gedaante en kleur, banieren, muziek en eene verhevenheid met vier kinderen er op, die gekroond zijn en guirlanden in hunne handen houden.

In de processie die de lente moet verwelkomen, wordt de os op eene verhevenheid met handboomen op de schouders gedragen, en daar de os gemeenlijk bij het ploegen gebruikt wordt, wijst de tegenwoordigheid van dit dier den ploegtijd aan, en dient tot symbool van den daarop te wachten oogst, als de vrucht van den arbeid van den guldigen os.

De heilige ploegplegtigheid heeft elk jaar zoo te Peking als in de provincien plaats. De hoogste overheden nemen daaraan deel, als om den landbouw te vereeren. Eene plechtige aanbidding geschiedt er van een van klei gemaakte os of buffel, en de optogt trekt verscheidene malen om dit beest heen, waarna het aan gruis gebroken wordt, en dit door het volk weggenomen om op hunne akkers ge-

strooid te worden. De voornaamste beeldenis is vergezeld of omringd van honderd kleinere beeldjes van dezelfde gedaante, waarmede op gelijke wijze gehandeld wordt. De muziek bij den optogt dient niet om het volk in het loopen te helpen, maar om door het geluid de booze geesten te verjagen.

De visschers hebben ook een lantsaarnfeest in verband met de plegtigheid die bij den aanvang van de lente en van den herfst plaats heeft om den geest der wateren te behagen. Wat vooral bij dezen optogt behoort is een uitstekend groot beeld van een draak, dat op de schouders gedragen wordt, voorafgegaan van liekelijke figuren van vischen, bijgelicht door lantsaarnen en vuurwerken. De Chinezen hebben in hun heidenschen voorstand geen rustdag, maar zorgen door hunne herhaalde feestvieringen van dezen aard er voor, dat zij toch vele dagen van inspanning en vermaak vieren. Maar, ach! hoe verlagend zijn deze vermakelijkheden, als men die vergelijkt bij des Christens plegtige en liefelijke instellingen en godsverering, en de vreugde van de gemeenschap met de heiligen en met God.

T. M. L.

VOOR DEN ONDERWIJZER.

OCTOBER. — EERSTE WEEK.

Rehabeam, koning van Juda.
1 Kon. 14: 21—31 (2 Kron. 11 en 12).

Had Salomo God geboden om wijsheid en die ook van God ontvangen, zijn zoon Rehabeam meende aan zijne eigene wijsheid genoeg te hebben. Door den raad van oude en wijze raadsliden zijns vaders te verwerpen, en dien van met hem opgewassen jongelieden, als beter naar zijn smaak, te volgen, verloor hij tien van de twaalf stammen en bleven slechts die van Juda en Benjamin hem getrouw. Er ontstonden twee rijken, dat van Israel waarvan Jerobeam de eerste koning werd, en dat van Juda, het aan Rehabeam getrouw gebleven gedeelte (1 Kon. 12; 2 Kron. 10).

Zelfs liet de Heer het hem niet toe, pogingen aan te wenden om de losgescheurde stammen weer onder zijne heerschappij te brengen (2 Kron. 11: 1—4). Rehabeam was 41 jaren oud toen hij koning werd en regeerde 17 jaren te Jeruzalem. In de drie eerste jaren zijner regering versterkte hij zijn land en wandelde in de wegen des Heeren. Toen vlogten tot hem allen wien de door Jerobeam in Israel ingestelde gouden-kalverdient ten gruwel was (2 Kron. 11: 5—17). Maar sterk geworden, verliet hij de wet des Heeren. Onder zijne slechte regering week het volk, dat daartoe tijdens Salomo's afkeuring van God reeds aanleiding had gekregen, hoe langer hoe verder van 's Heeren vrees en dienst af. Het gaf zich meerendeels aan de afgodery en de gruwelen over, waaraan de vorige bewoners van Kanaan zich hadden schuldig gemaakt en waarom zij met uitroeping gestraft waren. (Waarom roeide God ook Israel niet uit? — zijn verbond met Abraham.) De Heer bezocht zijn volk in het vijfde regeringsjaar van Rehabeam, door den veroveraar Sisak, koning van Egypte, toe te laten dat hij een inval deed in het land, alle sterke steden veroverde, tot zelfs de hoofdstad. De straf was regtvaardig (2 Kron. 12: 5, 6); evenwel niet om het volk te verdelen, maar om het tot God terug te voeren. Vorst en volk verootmoedigen zich voor den Heer, erkenden Gods regtvaardigheid en daarom verdiende de Heer hen niet en liet ook Sisak niet toe hen te verloveren, maar wilde dat zij Sisak tot knechten zonden worden, opdat zij het onderscheid zouden leeren tusschen 's Heeren dienst en de

dienst van de koninkrijken der landen. Daarom mogt Sisak wel al de schatten uit tempel en paleis, en waar hij die vond wegnemen en meêvoeren — tot groote vernedering van Juda's koning en volk, maar hen niet verdelen of geheel ten onderbrengen (2 Kron. 12: 7—12).

Onder de muurschilderingen die Champollion in 1828 in het paleis van Karnak vond, ontdekte hij er ook eene dezen Sisak voorstellende, terwijl hij drie-en-zestig overwonnen koningen aan de voeten zijner afgoden brengt, en onder deze een met een echt joodsch gelaat, en een hieroglyfisch bijschrift, «koning van het land van Juda,» teekeneende. (De afbeelding zelve vindt men in het voor alle zondagschoolonderwijzers hoogst nuttig werkje: «Hoe wij aan den Bijbel zijn gekomen,» blz. 38).

Het schijnt echter dat de bekeering van Rehabeam niet van den rechten stempel of duurzaam was, want nog daarna lezen wij van hem: «Hij deed wat kwaad was, dewijl hij zijn hart niet rigtte, om den Heer te zoeken» (2 Kron. 12: 14).

Vrome ouders niet altijd vrome kinderen. — De ondenkbaarheid der kinderen niet altijd aan de opvoeding te wijten. — Gevaar van slechte voorbeelden door ouders gegeven; — deze evenwel geene verschoning voor goddelooze kinderen. — Noodzakelijkheid en gewigt eener hartgrondige bekeering — deze juist wordt bij Rehabeam gemist.

T. M. L.

DE JONGE IERLANDER.

Een roomsch-katholiek jongeling, van een zeer beminlijk karakter, de eenige zoon eener weduwe, had zich bij zekere gelegenheid een roomschen bijbel aangeschaft, dien hij ijverig onderzocht, en waardoor hij spoedig zoo ver kwam, dat hij de dwalingen der roomsche kerk liet varen, en zijn hart in oprechtheid aan den Heer overgaf. Zijne moeder was daarover zeer verslagen, en verzocht twee priesters hij haar te komen, ten einde haar zoon over te halen, om hetgeen zij ketterij noemde, te verwerpen. Zij lieten niet laag op zich wachten, en waren twee uren achtereen bezig om hem over te halen, weder in den schoot der roomsche kerk terug te keeren.

Daar al hunne welsprekendheid niet voldoende was om het gewenschte gevolg te bewerken, werden zij boos en riepen elkander toe: — «Het moet en het zal geschie-

den!» en daarop stond de een met eene houding vol waardigheid en plegtigheid op, vertoende den jongeling een ring met een zegel, en begon over hem de verschrikkelijkste vervloeking uit te spreken. Deze onstelde daarover in geenen deele; alleenlijk kon hij zijne tranen niet weerhouden, toen een dezer priesters ook den naam zijner moeder in zijne verschrikkelijke vervloeking mengde, zeggende: «De vloek van het verbrijzelde hart eener arme moeder pijnigt uwe ziel door de kwellingen van een onuitstaanbaren doodsangst!»

Daar de jongeling zag, dat zij dachten dat zijne tranen eene andere oorzaak hadden dan werkelijk het geval was, antwoordde hij met kracht, doch tevens met eene uitdrukking van hartelijke liefde: «Mijne heeren! te vergeefs tracht gij mij door uwe verschrikkelijke vervloeking weder op den weg der dwaling te brengen; want thans ben ik meer dan ooit overtuigd, dat uwe godsdienst niet de godsdienst is van Jezus Christus. Zulke vervloeking kunnen niet voortkomen uit een hart, dat de almachtige kracht der liefde des Zaligmakers ondervonden heeft. Wat mij aangaat,» voegde hij er bij, «ik ben door Hem onderwezen, en ik ken zijn gebod dat zegt: zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; bidt voor degenen, die u geweld doen en u vervolgen. O! mijne heeren! ik wensch God altijd te bidden, dat Hij zijne dierbaarste zegeningen op u doe nederdalen; en geve Hij, dat gij, om der wille van Jezus Christus, op uw sterfbed met dien vrede, welke alle verstand te boven gaat, de eeuwige gewesten der zaligheid moogt binnentreden.»

Daarop gingen de beide priesters. Wij weten niet welk nut zij getrokken hebben uit de les, die zij van den jongeling hadden ontvangen; maar dit weten wij, dat de jonge man thans ijverig werkzaam is, om zielen van den weg der dwaling te brengen tot Jezus Christus.

WETENSWAARDIGE SPROKKELINGEN.

Bijbelsche oudheidkunde. — Bij Kairo in Egypte is volgens een zwitsers dagblad de verrassende ontdekking gedaan van de fundamenten eener stad, die door de Israeliten zou gebouwd zijn tijdens hun verblijf in Egypte. Een geleerde die zich met de ontfering van oude opschriften bezig hield, deed de ontdekking, die een nieuw licht werpt over het boek Exodus.

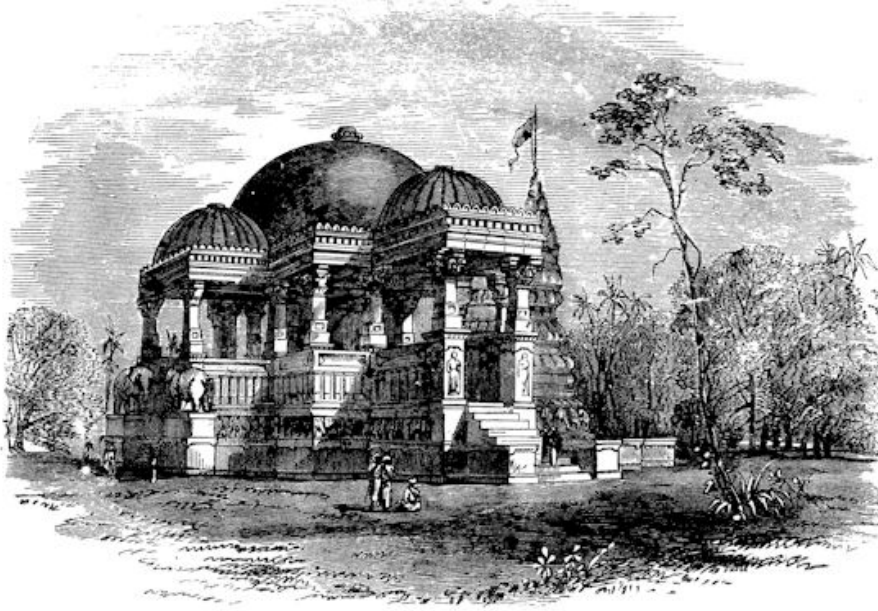
Een werk van Prof. van Oosterzee. — «Het derde deel van Prof. van Oosterzee's Christologie wordt onder den titel van «Het beeld van den Christus naar de Schrift» in de zweedsche taal overgebracht door C. A. L. Forslund, hoofd-officier bij het zweedsche leger, en in maandelijksche afleveringen uitgegeven. Het moet tot tegenhanger dienen van een geschrift van Rijdberg, onder denzelfden titel, waarin Christus slechts als zedeleeraar wordt voorgesteld, waardig om met Sokrates te worden vergeleken.

«Doorboring van den berg Cénis. — Den 25sten December 1870 is des namiddags te half vijf ure de doorboring van den mond Cénis volbragt, en wel in het midden des tunnels. Dit reuzenwerk was begonnen in November 1857. Het eerste jaar werd met toebereidselen doorgebragt, en in 1859 verhinderde de oorlog de voortzetting. Eerst in 1860 werden de boorwerktuigen, die de Piemontees Sommellier had bedacht, aan den gang gebragt, en met deze heeft men tot op kerstdag van 1870 een rotswand van negenog twee duitsche mijlen (dat is bijna 2½ uur gans) doorboord. De vooruit gemaakte berekeningen zijn volkomen juist gebleken. Beide deelen des tunnels, de zuidelijke (van Bardone) 7079 meters lang en de noordelijke (Modane) 5167, ontmoetten elkander ter bepaalde plaate. Het middelpunt van den tunnel vormt het grenspunt tusschen Italië en Frankrijk.

Later heeft men ondervonden dat het verkeer door dezen tunnel echter ernstige moeilijkheden ontmoet. Bij den proefrid zijn twee van de drie machinisten gestikt. Al deze moeilijkheden zijn nu geheel overwonnen. En onlangs is de tunnel op plechtige wijze ingewijd.

Chineesche drukkunst. — De zettens-letterkassen der zendingdrukkerijen in China hebben elk over de zesduizend vakken, inhoudende de talrijke letters van het chinese alfabet. De kassen zijn in den vorm van een amfitheater gebouwd, en de zetter staat in het midden. Elke letter die hij zet, kiest hij uit de zesduizend uit. Wat zoude de nu zalige eerwaardige Samuel Dyer dit werk met blijdschap aanschouwen! Hij was de eerste die te Peking losse metalen letters voor het drukken in het chinesees graveerde en goot.

T. M. L.

DE HEIDENSCHÉ TEMPEL VAN HULWUD.

Deze prachtige tempel staat in de provincie Gudsjerat in het westen van Voor-Indië. Hij is op groote kosten opgerigt en geeft een denkbeeld van de schatten die er besteed worden om de afgoderij te ondersteunen. Groote menigten van Heidenen vergaderen hier om de afgoden te aanbidden. De provincie waarin deze kostbare tempel gevonden wordt vormt een schiereiland en strekt zich uit over eene lengte van meer dan honderd uren gaans en eene breedte van zeventig. Hare bevolking klimt tot acht millioen en verdeelt zich in verscheidene stammen en kasten. De Parsies of vuuraanbidders zijn er zeer talrijk. De Jain-sekte bezit er vele tempels van marmere en met kostbare metalen versierd. Verblijden wij ons dat door den arbeid van kloeke evangelieboden menigeen aldaar zich thans alleen buigt voor den eenig waren God en zijne zaligheid enkel zoekt bij hem wiens naam de eenige is die onder den hemel den menschen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden.

T. M. L.

KLEIN ROOKWOOD.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Toen Ida haren vader zag, die zeer veel pijn geleden had, en dien ten gevolge vrij ongesteld was, was zij zeer bedroefd; zij dacht aan Louise Bury, en beefde bij de gedachte aan hetgeen zij gevoelen zou, als zij hem eens moest verliezen. En nu, terwijl zij trachtte zichzelf te vergeten, bestond er meer dan ooit oorzaak om aan haar te denken.

Jufvrouw Marigold, die ook sedert kort was teruggekeerd, was verwonderd over de verandering, die met haar had plaats gegrepen; en ook zij zelve, die gedurende eenigen tijd in een huis van droefheid vertoefd had, was veel beter gestemd dan te voren. Zij was zeer bereid om met Ida te lezen en naar de aantekeningen van jufvrouw Vernon omtrent het gelezene te luisteren, in één woord, om deel te nemen in de verandering, die met hare jonge vriendin had plaats gehad. Zij sprak niet meer tot mevrouw Valentine over hare vrees, dat hare dochter vroom zou worden, en dus op die wijze langzamerhand moest wegwijnen. Zij zag duidelijk, dat, ofschoon zij tienmaal werkzamer, beminnelijker en zelfopofferend was, en oneindig minder aan eigen gemak of genoeg dacht, hare gezondheid niettegenstaande dit alles bepaald vooruitging; dat zij kon nederzitten zonder ledig te zijn, spreken zonder zuchten of klagen en wandelen zonder in onmacht te vallen. Het vooruitzicht van Emilie aan de zeekust weder te zien, hielp Ida zeer in hare krachtige pogingen; maar het gelukkige gevoel, dat zij door hare eigene verbetering ondervond, moedigde haar steeds op nieuw aan. Zij had echter, even

als iedereen die een nieuw leven aanvangt, met zeer veel te strijden. De loftuitingen harer moeder maakten het haar lastig en hinderden haar zeer; zij dacht dikwijls aan het gevaar, waarin zij zich bevond om trotsch te worden en zichzelf te bedriegen; maar zij streed onvermoed, steeds denkende aan den eenigen Vriend voor hare dagelijkse bezwaren, en terwijl het geestelijk leven krachtiger werd, waren hare overwinningen over eigen ik en zonde ook niet gering. De heer Valentine was niet het minst getroffen over hare verandering; haar gedrag omtrent hem was zoo geheel veranderd, niet grillig, maar voortdurend vol liefde; zij nam de bewijzen zijner genegenheid niet aan als iets, dat men haar verschuldigd was, maar met opregte dankbaarheid. Hij sloeg haar opmerkzaam gade, en bemerkte dat zij zeer dikwijls in den bijbel las en er ernstig over nadacht. Langzamerhand begon hij haar in de stilte zijner ziekekamer te ondervragen, en ontdekte de oorzaak harer verandering. Langen tijd was zijn hart omtrent haar onrustig geweest, nu was het tot rust gekomen; God had genadiglijk zijne nalatigheid als vader vergeven, en had nu zelf, door de hand eener vreemde, aan zijn kind gedaan wat hij had moeten doen. Evenwel het was geschied, en gedurende zijne uren van smart was hij in staat de liefde te doorzien, die haar het pad des levens had aangewezen. Weldra begon hij zelf met Ida te lezen, haar besturende, zoo als hij dacht dat Emilie zou gedaan hebben, en, terwijl hij dit deed, werd hij zelf niet in minder mate onderwezen. Hoe gelukkig was hij! en hoe gelukkig was Ida! Hoe groot was de verandering in dat huis! Mevrouw Valentine en jufvrouw Marigold spraken er dikwijls zamen over, en begonnen in te zien dat de godsdienst toch eigenlijk niet zoo heel somber was.

Maar wij moeten naar Klein Rookwood terugkeeren. Den dag, na dien waarop Ida hen verlaten had, kwam er eene oproeping voor Emilie, om zich bij hare vrienden aan de zeekust te verwoegen. Zij haastte zich om Marcus nog eens vaarwel te gaan zeggen; zij vond hem beter, zoo als hij dacht; Louise was zulk eene goede oppasser, dat hij zijne pijnen niet half zoo veel meer voelde; „daarenboven, jufvrouw, ik heb nu innerlijken vrede verkregen, ik weet het, mijne zonden zijn vergeven, mijn vader heeft mij het kleed en den ring gegeven, en het gemeste kalf is voor mij geslagt. Dat alles heeft Hij inderdaad gedaan! en wat zal ik nu voor Hem doen?”

„Dat zal Hij u ook zonder twijfel wel aantoonen,” zeide Emilie; en later hoorde zij, dat de oude man een zijner zoons in huis genomen had, een varensgezel, wiens gezondheid hem niet meer toeliet langer op zee te varen, en dat langzamerhand de eenzame hut van den strengen grootvader, die tot hiertoe gesloten geweest was, nu een toevlugtsoord geworden was voor al zijne afwezige kinderen en hunne huisgezinnen, die huisvesting of ondersteuning noodig hadden.

„Wel wat overkomt Marcus Bury,” zeide een der dorpelingen tot een anderen, „daar heeft hij nu drie kinderen van Jan in huis genomen, die hem zoozeer bedroefd heeft, door zoo jong te trouwen.”

„Ja, Marcus is zeer veranderd; hij zegt, dat hij ter elfder ure uit de duisternis tot het licht gebragt is, en dat hij nu geen tijd meer mag verspillen,” was het antwoord.

„Ik zal u nooit weer terugzien, jufvrouw,” zeide jufvrouw Moule, toen Emilie bij haar kwam, om ook haar goeden dag te zeggen, „niet voordat wij elkander in het heerlijke huis daarboven zullen wedervinden.”

„Het nieuwe Jeruzalem is onze stad, moge God ons beiden geven, om in heiligheid en vrede daarheen te wandelen!”

Maria Pool en haar man waren zeer bedroefd over het gemis van hunne jeugdige gast; zij was voor hen eene vreugde en eene aanwinst geweest. Toen Emilie op het rijtuig wachtte, dat haar weg zou brengen, dacht zij met dankbaarheid aan de genade en zegeningen, die haar verblijf op Klein Rookwood vergezeld hadden. De gezondheid van den heer Valentine scheen den invloed der zeelucht tot herstelling noodig te hebben, en het was met overgrootte vreugde, dat Ida aan Emilie schreef, om haar te verzoeken naar een geschikt huis voor hare ouders te willen uitzien, zooveel mogelijk in de nabijheid van dat, waarin mevrouw Pelham woonde.

De ontmoeting der beide vriendinnen was zeer hartelijk; Emilie was verrukt over het gelukkige uitzigt van Ida, en dankbaar over het getuigenis, dat de ouders omtrent de verandering in haar gedrag aflegden. Jufvrouw Marigold, ofschoon gevoelig voor de verbetering, die met haar had plaats gehad, was toch nog niet zoo geheel voldaan; het somtijds terugkeeren van Ida's gebreken en de vermanende toon, die deze dikwijls tegen haar aansloeg, maakten haar vrij wat minder levendig in haar lof dan den heer en mevrouw Valentine. Inderdaad zij besloot, om, wanneer zij Emilie eens alleen te spreken kon krijgen, haar hierop opmerkzaam te maken en haar te verzoeken, dewijl Ida geene enkele raadgeving van haar meer wilde aannemen, deze aan te manen, wat minder aan hare eigene voortreffelijkheid te denken dan zij nu scheen te doen. De zeekust is eene zeer geschikte plaats om eens een vertrouwelijk praafje te houden, en terwijl Ida haren vader tusschen de duinen voorlas, nam jufvrouw Marigold Emilie's doek op en verzocht haar, mevrouw Valentine bij mevrouw Pelham en de kinderen te laten, en met haar naar de klippen te wandelen, dewijl zij haar iets te zeggen had. Ofschoon het Emilie speet haren post bij de kinderen te verlaten, zoo gaf zij toe, niet wetende wat jufvrouw Marigold haar te zeggen kon hebben.

„Hm, hm,” aldus begon zij, „ik ben er zeker van, lieve jufvrouw Vernon, dat wij allen u zeer verplicht moeten zijn voor alles wat gij voor de arme Ida gedaan hebt; zij is inderdaad zeer in haar voordeel veranderd, zij is veel godsdienstiger, betracht beter hare pligten, en denkt veel minder om zichzelf;” hier zweeg zij.

„Indien zij godsdienstiger is, zoo moet zij noodwendig hare pligten beter betrachten en minder zelfzuchtig zijn,” zeide Emilie.

„Ja, juist; maar denkt gij niet dat men soms al die zaken overdrijft? dat men te — te —”

„Al te goed zijne pligten betracht, en te weinig zelfzuchtig wordt?” vroeg Emilie lagchend.

„Nee, nee, ik weet wel dat men niet te veel wezenlijke goedheid kan bezitten; maar — ik kan het zoo niet beschrijven, jufvrouw Vernon; alleen dit, als zij maar wat nederiger ware, zou het mij niet kunnen schelen al ware zij ook nog zoo godsdienstig,” zeide jufvrouw Marigold, die voortging met al hare klagten aan Emilie te openbaren, haar verzekerende dat zij hiermede geene andere bedoeling had dan het welzijn der familie, en voegde er bij: „Daar hadt gij nu mijne lieve zuster, o! het is onmogelijk godsdienstiger te zijn dan zij was; zeer verschillend van mij, of van iemand anders, dat verzeker ik u. Zij kende geheele hoofdstukken uit den bijbel van buiten, en toen zij nog wel was, besteedde zij al haren tijd met weldoen, en zij stierf zoo gelukkig; het was verwonderlijk om haar reeds van te voren over den dood te hooren spreken, want hoe godsdienstig men ook zijn moge, het is toch iets zeer aangrijpends, jufvrouw Vernon;” zij zeide dit met eene huijvering, die de herinnering aan den dood harer zuster bij haar scheen op te wekken.

„De prikkel des doods is de zonde!” zeide Emilie zacht, „indien zij Christus lief had, zoo sloot die liefde alle vrees buiten.”

„O ja! ik geloof dat het dit was; maar ik wilde u zeggen,” vervolgde jufvrouw Marigold, „dat ofschoon zij zoo bijzonder goed was, zij toch zoo nederig was als een klein kind; gij zoudt het bijna niet kunnen gelooven, maar zij dacht dat wij allen even goed waren als zij.”

„Ik zou denken dat zij in het geheel niet met zichzelf ingenomen geweest was, en dat zij haar gansche hart aan haren Zaligmaker had overgegeven,” zeide Emilie.

„Ja inderdaad, het behoorde Hem geheel toe.”

„Wel dan kon zij ook niet nalaten nederig te zijn; hoe meer Christus in het hart leeft, des te meer nederigheid woont er ook in.”

„O, zeker, wel ik wenschte dat Ida —”

„Gij wenschet dat zij Christus meer in het hart had?”

„Ja, ik veronderstel dat het dit is; ik geloof dat indien gij er eens met haar over spreken wildet, zij hare fout zou leeren inzien.”

„Lieve jufvrouw Marigold,” zeide Emilie, „wanneer Ida de opvoeding en het onderrigt zal genoten hebben, die uwe zuster moet gehad hebben, dan vertrouw ik dat zij zal uitblinken zoowel in nederigheid als in iedere christelijke deugd; ik hoop dit zoowel voor haarzelve als ter eere van Hem, van wien alle genade ontspruit; maar zoo min als gij mannen of vrouwen op eenmaal hunne volwassenheid ziet bereiken, evenmin kunt gij verwachten dat een kind van God, dat nog zoo jong is in het hemelsche leven, op eens in al deze dingen zal opgewassen zijn. Zie deze kleine schelp, eens zal zij eene volkomene grootte en wasdom bereiken, en zeker, gij zult haar nu niet verbreken of verachten, dewijl zij zoo klein en broos is.”

Jufvrouw Marigold begreep de vergelijking, maar was evenmin overtuigd als tevreden gesteld, en toen zij weer bij het gezelschap terugkwamen, ofschoon Emilie voortdurend haar best gedaan had, om haar het onredelijke aan te toonen van eene zoo plotselinge volmaaktheid te begeeren, en getracht had een enkel woordje er bij te voegen ten opzichte der noodzakelijkheid van zelfonderzoek, om te weten of er geen hoogmoed verborgen was in hare klagt over Ida's gebrek aan nederigheid, zoo bleef zij toch teleurgesteld over den uitslag van het gesprek.

Ida had de twee zien wandelen, toen zij bij haar vaders stoel gezeten was, en zij benijdde jufvrouw Marigold niet weinig.

„Gij zijt vermoed, lieve!” zeide haar vader meer dan eens, als zij hare oogen van de bladzijde ophief om hunne terugkomst te bespieden.

„O neen, papa,” zeide zij; maar hij vond toch dat zij veel minder belang stelde in hem en in het boek dan zij gewoonlijk deed.

Toen zij terugkeerden, zeide zij zachtjes tot Emilie: „Ik hoop de volgende rustige wandeling eens met u alleen te mogen doen; het zou mij nog al iets waard geweest zijn u van morgen te kunnen vergezeld hebben, maar ik kon papa niet verlaten.”

„Een slechte wil, indien gij hem voor mij verlaten hadt,” zeide Emilie.

„O, gij weet dat ik altijd met hem kan praten,” zeide Ida.

Emilie verloor geene gelegenheid om te trachten hare jonge vriendin te ondersteunen; daarom lette zij nauwkeurig op haar gedrag omtrent hare ouders, en zag weldra eenige tevredenheid met zichzelf en eene soort van gevoel van meerderheid te voorschijn komen; en als jufvrouw Marigold dit even zoo goed als zij opmerkte, deed deze steeds een kort kuchje hooren, of glimlachte veelbetekenend tegen haar.

Toen de heer Valentine Ida voorbedachtelijk met Emilie alleen gelaten had, want hij vond dit gezelschap zeer wenschelijk voor haar, niet alleen wegens het nut dat zij er uittrok, maar ook om het genoeg dat het haar verschaft, greep Emilie eene gelegenheid aan, om haar uit te noodigen een togdje te doen ten einde zeeplanten te zoeken, en zij waren al spoedig tusschen de rotsen en bevrijd van alle stoornis.

„O lieve Emilie!” zeide Ida, „wat heb ik naar eenen morgen als dezen verlangd! ik heb u zoo noodig om van u te leeren, hoe gij het van den beginne af hebt aangelegd om uw zendingwerk te volbrengen; ik kan u verzekeren dat ik somtijds niet weinig in verlegenheid ben, om te weten op welke wijze ik het werk zal moeten doen en de boodschap overbrengen, voor zoo verre mijne eigene onbekwaamheid er toe in staat is.”

„Laat ons hier wat gaan zitten,” zeide Emilie, „en ik zal u alles zeggen wat ik weet.” Zij zetten zich neder op een zandhoop, die door mosselen omgeven was. „Nu, zeg mij eens, vindt gij het in den beginne reeds zeer gemakkelijk? gij waart reeds bekeerd toen gij nog zeer jong waart; kunt gij u den tijd uwer verandering nog voorstellen?”

„Nee, ik had het geluk eene zeer vrome moeder te bezitten, en mijne eerste woorden en gedachten werden door haar en mijnen braven vader bestuurd. Ons huis was als eene gewijde woning en men ademde er als in eenen dampkring van vroomheid; toen zij gestorven waren en ik in het huis van mijnen voogd was overgebragt, ondervond ik daar hetzelfde.”

„Maar gij weet, Emilie, gij moet toch ook eens bekeerd geworden zijn; dat wilde ik laatst eens aan jufvrouw Marigold uitleggen, want het